

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

III. Mortem Christi sacrificium esse propriè dictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

planè destruat, id est, ita mutetur, vt desinat esse id quod antè erat: & in hoc maximè differt à simplici oblatione, quæ interdum ritu mystico eleuabatur coram Deo, sed non destruebatur, nisi quando verè sacrificabatur. De qua conditione plura diximus paulò superiùs in refutatione definitionis Ioannis Caluini. Ratio autem huius rei duplex esse videtur. VNA ob significationem mortis Christi. Deus enim, qui primus sine dubio inspirauit Abeli, & aliis sanctis viris vnum sacrificiorum, voluit per ea sacrificia sacrificium omnium sacrificiorum præstantissimum adumbrari: illud autem morte, & destructione rei oblatae constabat. ALTERA ratio est, quia sacrificiũ est summa præstatio subiectionis nostræ ad Deum, & summus cultus externus, qui exhiberi possit. Summa autem ista præstatio requirit, vt non solum vsus rei Deo offeratur, sed ipsa etiam substantia: & ideò nõ solum vsus, sed substantia consumatur.

CAPVT TERTIVM.

Mortem Christi sacrificium esse propriè dictum.

SED vna occurrit dubitatio circa sacrificij definitionem. Nam sacrificium crucis, id est, Christi passio & mors, verissimũ, ac perfectissimum sacrificium fuit, vt Augustinus docet lib. I. contra aduers. leg. & Prophet. cap. 18. & tamen non videtur ei conuenire definitio assignata. Nam (vt alia omittam) ratio sacrificij à nobis descripta requirit, vt non sit actio alicuius virtutis, nisi religionis: mors autem Christi actio fuit charitatis, patientiæ, fortitudinis, humilitatis, obedientiæ, vt Apostolus prædicat Rom. 5. Philip. 2. Hebr. 12. & alibi.

RESPONDEO; Sacrificium crucis propriè actum religionis fuisse. Christus enim præcipuè in mortem se obrulit, vt esset oblatio, & sacrificium Deo pro expiatione peccatorum totius mundi, vt sacri scriptores passim docent, ac præcipuè Apostolus Ephes. 5. & Hebræ. 7. 8. 9. & 10. tamen nihil repugnat quò minus actus proprius religionis possit etiam participare multas alias virtutes, sicut è contrario actus omnium aliarum virtutum, vt supra diximus, religionis rationem participant, & sacrificia suo quodam modo nominantur. Sicut enim si quis obedientiam superiori præstet ob Dei honorem,

rem, illa obedientia sacrificium erit: sic etiam si quis veram hostiam Deo offerat, quia id ei superior imperauerit, actio illa, obedientia dici poterit. Et quemadmodum elemosyna pauperi propter Dei honorem data, sacrificium quoddam est; sic etiam sacrificium pro peccatore Deo oblatum, misericordia est.

DICER aliquis; Si res ita se habet, poterunt etiam Martyrum passiones verè, & propriè sacrificia dici, licet ad charitatem, & fortitudinem potissimum pertinere videantur.

RESPONDEO; Martyrum passiones sacrificia dici possunt largo modo, vt omnia alia bona opera; non autem propriè, & in rigore, vt Christi passio: differt enim passio Christi a passionibus Martyrum quatuor modis, ratione videlicet personæ, actus, formæ, & finis.

Ratione personæ, quia Christus verè, & propriè erat sacerdos, Psalm. 109 *Tu es sacerdos in æternū.* & sacerdos magnus, vt ait Apostolus Hebr. 10. immò planè summus, & maximus, qui posset hostiam quamlibet ritè offerre, & ideò etià corpus suum. Sancti autem Martyres, vel sacerdotes non erant, vel certè non tales, qui possent eligere victimam pro arbitrio, sed tenebantur offerre victimam lege præscriptam.

Ratione actus, quia Christus propriè seipsum sacrificauit, cum in eius potestate fuerit mori, & non mori. Isa. 53. *Oblatus est, quia ipse voluit.* Ioan. 10. *Ego pono animam meam; nec mori tollit eam à me, sed ego pono eam.* Ioan. 17. *Et pro eis ego sacrifico meipsum;* id est, sacrificium offero meipsum, vt exponunt Ioannes Chrysostomus homil. 81. in Ioan. & Cyrillus lib. 11. in Ioan. cap. 25. Martyres autem nec poterant mori, quando volebant, nec etiam impedire passionem suam, & mortem, quando volebant.

Ratione formæ, quia Christus verè mystico ritu sacrificatus est, non enim casu, sed ex electione ipsius factum est, vt in die festo Paschæ, & in altari crucis, & manibus extensis, & extra portam vrbs Hierosolymæ pateretur, vt S. Leo notat in epist. 83. ad Monachos Palæstinos. Et Ioannes Euangelista scribit, cap. 13. *Sciens Iesus, quia venit hora eius.* Et Paulus Hebræ. 13. *Quorum animalium infertur sanguis pro peccato, horum corpora cremantur extra castra; ita & Iesus, vt sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est.* In mortibus Martyrum nihil eiusmodi reperimus.

Ratione

Ratione finis, quia ille fuit proximus, & principalis finis mortis Christi, placare Deum generi humano, qui est finis veri sacrificij. Colossens. i. *Pacificans per sanguine crucis.* & idem clamant omnes Scripturae. Quare omnia sacrificia legis veteris, figuræ erant, ac typi huius verissimi, & summi propitiatorij sacrificij, vt Augustinus testatur lib. i. contra doct. uers. leg. & prophet. cap. 18. & alibi. Finis autem proprius mortis Martyrum, non erat Deum placare, sed testimonium veritati præbere; & ex genere suo mors Martyris actus est fortitudinis, quia magis eligit vitam perdere, quam fidem negare. Quare B. LEO epist. 83. supra citata: *Quamuis, in conspectu Domini multorum Sanctorum preciosa mors fuerit, uoluit tamen insontis occisio propitiatio fuit mundi. Acceperunt iniusti, non dedere coronas, & de fortitudine fidelium exempla nata sunt patientia, non dona iustitia; singulares quippe singulis mortes fuere, nec alterius quisquam debitum suis seorsum persoluit.* Ac de definitione hæc tenus.

CAPVT QVARTVM.

De partitione sacrificij.

Nunc de partitione pauca dicenda sunt. Sacrificium igitur proprie dictum, duobus modis diuidi solet, ratione materiae, & ratione formæ, & finis. Ratione materiae diuiditur in tria genera, in victimas, seu hostias, immolationes, & libamenta. Victimæ, seu hostiæ dicuntur sacrificia ex animantibus, videlicet ouibus, capris, bobus, columbis, passeribus, & turturibus: nec enim vlla alia animantia sacrificari poterant. Et quamuis hæc nomina generalia sint, tamen apud Latinos deriuata sunt ab hostia sacrificij, quæ offerebantur post victoriam de hostibus reportatam. Victima enim à victoria, & hostia ab hostibus deriuata est, iuxta illud Ouidij lib. i. Factorum:

Victima quæ cecidit dextra victrice vocatur.

Hostibus à victis hostia nomen habet.

Immolationes dicuntur sacrificia ex rebus inanimis, sed solidis, vt ex farina, pane, sale, thure: dicebantur autem immolationes à mola, siue à molendo. Quamuis deinde vocabulum immolandi ad omne genus sacrificij deriuatum sit: nam & in Scripturis sanctis, & in prophanis auctoribus sacrificare, & immo-